

τως οὐδὲ ἡ πεῖρα τὴν ἐμπειρίαν· τί οὖν οὐκ ἀπὸ πείρας
ἐπὶ ἐμπειρίαν ἔρχόμεθα καὶ ἀπὸ ἐμπειρίας ἐπὶ τέχνην· φαμὲν
ὅτι ναί· ὥστε συμβάλλεται μὲν ἡ πεῖρα πρὸς τὴν ἐμπειρίαν
καὶ ἡ ἐμπειρία πρὸς τὴν τέχνην· οὐ μὴν ποιητικά εἰσιν
αἴτια· τοῦτο δὲ γίνεται, ἐπειδὴ ἔχομεν τοὺς λόγους τοὺς γνω-
στικοὺς καὶ ἀνακινοῦμεν· ὥσπερ οὖν τοὺς σπινθῆρας τοὺς
πάλαι ὑπὸ τέφρας κρυπτομένους, εἴ τις διαδήλους ποιήσῃ
λαβὼν τὴν τέφραν, οὐ λέγεται πεποιηκέναι τὸ φῶς ἀλλὰ δε-
δειχέναι· καὶ ὁ λήμην ὀφθαλμοῦ καθάρας συνεβάλετο, ἐπεὶ
οὐκ ἐποίησεν αὐτὸς τὸ φῶς, οὕτως καὶ οἱ ἐν ἡμῖν λόγοι 10
χρείαν ἔχουσι τοῦ ἀναμιμνήσκοντος· ἀναλογοῦμεν γὰρ γεω-
μέτρη καθεύδοντι, ὥστε οὐκ ἔστι ποιητικὸν ἡ ἐμπειρία. πλὴν
εἰ καὶ ὁ Πᾶλος μὴ εἰδότως λέγει δυνατὸν τὴν ἐμπειρίαν
ποιεῖν τέχνην ὡς ἐπὶ τῆς γεωργίας· τῶν γὰρ γεωργουμένων
τὰ μὲν ὑπὸ τοῦ παντὸς μόνου γίνεται, τὰ δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ 15
παντὸς καὶ ὑπὸ τέχνης, οἷον αἱ βοτάναι αἱ αὐτομάτως φυό-
μεναι ὑπὸ μόνου τοῦ παντός, τὰ δὲ σπέρματα καὶ ὑπὸ τοῦ
παντὸς καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιμελείας. πάλιν δὲ κάνταῦθα ἡ ἐμ-
πειρία καὶ ἡ ἐπιμέλεια συμβάλλεται τῇ τέχνῃ.

p. 448c. ἄλλοι ἄλλων ἄλλως.

20

3 Ιδοὺ τὰ παρισάζοντα· ἐκάστων δὲ τούτων φησὶν ἄλλοι ἄλλων
ἄλλως μεταλαμβάνουσι· διὰ μὲν τοῦ ἄλλοι ἐσήμανε τὰ μετα-
λαμβάνοντα προσώπα, διὰ δὲ τοῦ ἄλλων τὰ πράγματα, διὰ
δὲ τοῦ ἄλλως τὸν τρόπον τῆς μεταλήψεως· τῶν δὲ ἀρίστων
φησὶ πραγμάτων, οἱ ἄριστοι ἄνδρες μεταλαμβάνουσι· τούτων 25
τοίνυν τῶν ἀρίστων καὶ ὁ Γοργίας ἐστὶν καὶ μετέχει τῆς
καλλίστης τῶν τέχνων καὶ ἀρίστης.

p. 448d. καλῶς γε, ὦ Γοργία, φαίνεται Πᾶλος.

4 ἐρωτήσαντος τοῦ Χαιρεφῶντος τὸν Πᾶλον· τίς ἐστιν ἡ
τέχνη, ἣν ἐπαγγέλλεται ὁ Γοργίας, ὁ Πᾶλος παρὰ θύρας 30
ἀπαντᾷ λέγων, ὅτι θαυμαστή ἐστιν ἡ δητορικὴ καὶ θεατρι-
κώτερον μᾶλλον ἡ διαλεκτικώτερον· ἐπεὶ οὖν ὁ Πᾶλος ἀτάκ-
τως ἀπεκρίθη, ὁ Σωκράτης τὴν πρόνοιαν μιμούμενος, τὴν
τάττουσαν τὰ ἄτακτα καὶ μηδὲν ἐῶσαν ἄτακτον ἡ ἀρίστον,
τάττει καὶ ἐπιπλήττει, καὶ ἐπειδὴ οἶδεν ἡ ἐπίπληξις σφόδρα 35